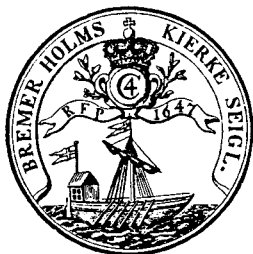

ANKERKÆDEN

Kirkeblad for Holmens Kirke

90. årgang, nr. 1 · marts, april, maj 2013

Hvorfor skulle Jesus dø? s. 2

Gudstjenester, s. 4

Koncerter, s. 5

Arrangementer, s. 6

Ibrugtagning af nye messehagler, s. 7

Adresser, s. 8

Krucifiks i Holmens Kirke, fremstillet af den flamske billedhugger François Dieusart (1600-1661). Krucifikset indgik oprindeligt i et monument til Christian IV's gravkapel i Roskilde Domkirke, men på nær krucifikset blev monumentet ødelagt ved en eksplosion i Tøjhuset i 1647, året før kongen døde. Derefter anbragtes marmorkrucifikset i Holmens Kirke.

Hvorfor skulle Jesus dø?

Var det virkelig nødvendigt, at Jesus skulle dø? Han, om hvem det blev sagt, at han var Guds Søn – kunne han ikke have gjort mere gavn, hvis han var forblevet i live?

Det er et spørgsmål, der naturligt melder sig i tiden omkring Påske og ganske særligt Langfredag, hvor vi hører om Jesu lidelser og hans død på korset. Og det er da også i besvarelsen af det spørgsmål, vi finder ind til forklaringen på Jesu korsdød. Så derfor lyder spørgsmålet altså: Var det virkelig nødvendigt, at han skulle dø? For hvad kan det gavne, at et menneske dør?

Normalt ingenting. Og dér, hvor andre har gavn af et menneskes bortgang, har det altid noget upassende eller tragisk over sig – det være sig fordi, man glæder sig over de penge, man skal arve, eller simpelthen fordi, man slipper af med én, som man ikke bryder sig om.

Men under normale omstændigheder er et menneskes bortgang alt andet end gavnligt, men derimod sørgeligt og smerteligt. For det at miste de mennesker, der står os nærmest, vil uundgåeligt også afstedkomme en oplevelse af, at vores eget liv bliver amputeret. For livet er altid at leve sammen med andre. Og jo tættere vi er på et menneske, der går bort, desto mere vil vi også føle, at en del af vores eget liv forsvinder.

Det var også, hvad de oplevede Langfredag – Jesu disciple og de mennesker, der stod ham nærmest. De havde sat hele deres lid til ham og nu så de ham lide den smertefulde død på et kors. Det eneste, de havde tilbage at gøre, var at få hans legeme udleveret af hans bødler, så de kunne give ham den værdige begravelse, som er det sidste, man kan gøre for et andet menneske.

Så de kunne ikke se noget som helst gavnligt i, at Jesus døde. Det var først senere, det blev klart for dem, at Jesu død er noget andet

og mere end blot en tragisk afslutning på et menneskeliv. Hvorvidt Jesu død var en nødvendighed – det bliver først klart i et større perspektiv.

Ser man på den kirkelige traditions forståelse af Jesu død, lyder den overordnede forklaring, at Jesus var nødt til at dø for at sone verdens og dermed menneskenes synder. Ligesom man i den gammeljødiske tradition ofrede dyr for at sone menneskenes synder, sådan blev Jesus ofret for syndens skyld. Han blev ”syndebukken” slet og ret – en menneskelig udgave af den gedebuk, som folkene i den gammeljødiske verden overførte deres egne synder til ved at lægge hånden på den, hvorefter den blev slagtet af præsterne og ofret til Gud.

Sådan kunne man sone sine synder ved at lade en anden overtage dem og lide straffen for dem, idet et dyr (en buk eller et lam) stedfortrædende led den dødsstraf, som mennesket ellers var hjemfalden til.

Det er den religiøse baggrund for talen om Jesu død som en ”offerdød” – men nu ikke længere på den måde, at der årligt skulle ofres et dyr for at sone synden, som man gjorde det i den gammeltestamentlige verden, men sådan, at Jesus er det fuldkomne offer, der er blevet bragt én gang for alle.

Men her må man spørge: Hvem er det i grunden, der skulle have denne styrke, for ikke at sige umættelige trang til ofre; til sonofre?

Ja, det er – i hvert fald for en umiddelbar betragtning – Gud selv. Det er Gud, synden er rettet imod, fordi menneskets syndighed har sin rod i trangen til at ville være som Gud. Sådan som vi kender det fra beretningen om Syndefaldet i Paradiset, hvor slangen fik de første mennesker til at overtræde Guds bud netop ved at stille dem i udsigt, at på den måde kunne de blive *som* Gud.

Men det gik dem anderledes. Eller som det lyder i Grundtvigs store påskelørdagssalme, ”I kvæld blev der banket på helvedes port”, hvor slangen siger til Adam og Eva:

”I råde for himmel, I råde for jord”,
så hvisled den smigrende stemme;
da blege og blå vi til Helvede fór,
langt andet vi fik at fornemme!

For at ville være som Gud – det er at ville være sin egen skaber og herre; uden at ville vide af nogen andre end sig selv. Og kun at ville vide af sig selv, i total isolation fra andre – det er Helvede.

Men det er også døden. For døden er netop indbegrebet af den totale isolation. Enhver, der har stået ved et dødt menneske, ved hvordan døden netop er isolation, fordi den døde nok er til stede rent fysisk, men alligevel uendeligt langt borte. Der er ingen kontakt længere.

At synden fører til menneskelig isolation er baggrunden for den bibelske tale om, at synden fører til døden. Paulus siger, at ”døden er syndens løn” – og det betyder så meget som at døden fuldender den isolation, der begynder med synden som den selvforherligelse og selvforhudelse, hvor man ikke vil vide af andre end sig selv.

Derfor er synderen hjemfalden til døden. Ikke fordi Gud kræver det, men fordi det er den naturlige og uundgåelige konsekvens af syndens væsen og virke.

Og derfor er det også en grum misforståelse, når man i dele af den kirkelige tradition har forklaret Jesu offerdød på den måde, at det handlede om at tilfredsstille en hævngherrig Gud, der kun kunne stilles tilfreds ved at få sin egen Søn bragt som sonoffer. Logikken i den tankegang er, at som Guds Søn var Jesus selv syndfri – og derfor var han også det eneste levende væsen, der kunne gælde som et fyldestgørende offer

for verdens synd (i modsætning til gedebukke og andre offerdyr, inklusive mennesker).

En klar og enkel logik. Men ligeså klar og enkel den er, ligeså forkeret er den. En Gud, der, stedfortrædende for hele menneskeheden, ofrer sin egen Søn for at stille sin egen hævnthirst – det er ikke nogen Gud, men en Djævel.

Og Gud er ingen Djævel! Når Gud lod sin Søn gå i døden, var det ikke for hans egen skyld, men for menneskenes – alle vi mennesker, der i *døden* ellers for evigt ville være isolerede og revet bort fra Gud og fra alle andre.

Jesu død har derfor helt det samme formål som Jesu liv havde det: nemlig at komme menneskene nær.

Det er umiddelbart til at forstå, når vi tænker på, hvordan Jesus i levende live hjalp de folk, der ikke havde andre at holde sig til, og som ikke havde andet end ham at håbe på. Men det handler i virkeligheden om det samme med Jesu død på korset. For her viser Gud, at han ikke kun er Gud for de *levende*, men at han også vil være Gud for de *døde*. For at Gud i sin Søn selv udstod dødens angst og smerte – det betyder, at ingen, heller ikke i døden, skal være guds-forladt.

Derfor var det nødvendigt, at Jesus led døden. Han standsede ikke på halvvejen, men gik hele vejen igennem. Og han gjorde det for at få os med, og for at vi ikke skal være ladt alene, når dødens time engang kommer.

Og ligesom Jesus delte alle menneskers død, sådan lyder Påskens budskab, at vi også skal have del i hans opstandelse.

Eller som Paulus siger det i Romerbrevet: ”For er vi [i dåben] sammenvokset med ham ved en død, der ligner hans, skal vi også være det ved en opstandelse, der ligner hans”.

Glædelig Påske!

Peter Thyssen

GUDSTJENESTER

Efter gudstjenesten kl. 17 er der en forfriskning i et af kirkens lokaler

MARTS

- 3:** 3. SØNDAG I FASTEN
10: Anna Mejlhede
17: Peter Thyssen
- 10:** MIDFASTE SØNDAG
10: Ejgil Bank Olesen
17: Ingrid Ank
- 17:** MARLÆ BEBUDELSESDAG
10: Peter Thyssen
17: Anna Mejlhede
- 20:** 17: Fyraftensgudstjeneste
- 24:** PALMESØNDAG
10: Anna Mejlhede
Ibrugtagning af ny messehagel
17: Peter Thyssen
- 28:** SKÆRTORS DAG
10: Anna Mejlhede
Efterfølgende spisning
- 29:** LANGFREDAG
10: Peter Thyssen
16: Ejgil Bank Olesen
Passionsandagt
Radiotransmission
- 31:** PÅSKEDAG
10: Peter Thyssen

APRIL

- 1:** 2. PÅSKEDAG
10: Helene Dam
- 3:** 16.30: Fyraftensgudstjeneste
- 7:** 1. SØNDAG EFTER PÅSKE
10: Anna Mejlhede
Konfirmation
17: Peter Thyssen

- 14:** 2. SØNDAG EFTER PÅSKE
10: Peter Thyssen
Konfirmation
17: Anna Mejlhede
- 17:** 16.30: Fyraftensgudstjeneste
- 21:** 3. SØNDAG EFTER PÅSKE
10: Anna Mejlhede
17: Helene Dam
- 26:** STORE BEDEDAG
10: Ejgil Bank Olesen
- 28:** 4. SØNDAG EFTER PÅSKE
10: Peter Thyssen
17: Anna Mejlhede

MAJ

- 2:** 16.30: Fyraftensgudstjeneste
- 5:** 5. SØNDAG EFTER PÅSKE
10: Helene Dam
17: Peter Thyssen
- 9:** KRISTI HIMMELFARTSDAG
10: Peter Thyssen
- 12:** 6. SØNDAG EFTER PÅSKE
10: Anna Mejlhede
17: Peter Thyssen
- 15:** 16.30: Fyraftensgudstjeneste
- 19:** PINSEDAG
10: Ejgil Bank Olesen
Ibrugtagning af ny messehagel
- 20:** 2. PINSEDAG
10: Anna Mejlhede
- 26:** TRINITATIS SØNDAG
10: Peter Thyssen
17: Anna Mejlhede

KONCERTER

Hvor intet andet er anført, er der gratis adgang. Dørene åbnes 1 time før koncerternes begyndelse

Onsdag 20. marts kl. 20.00:

J. S. Bach: Johannes-passionen

Solister: Nina Bols Lundgren, Linnéa Lumholt,
Rasmus Gravers Knive, Morten Lassenius Kramp, Teit Kanstrup.
Københavns Kantatekor og -orkester. Kunstnerisk ledelse: Torben H. S. Svendsen
Billetter à 187 kr. inkl. gebyr på Billetnet

Skærtorsdag 28. marts kl. 20.00:

Påskekoncert med passionsmusik af Carlo Gesualdo (1566-1613)

Tenebrae Responsorier for langfredag samt passionsmotetter
Musica Ficta under ledelse af Bo Holten
Entré: 100 kr. (stud. 50 kr.)

Langfredag 29. marts kl. 16.00:

Pergolesi: Stabat Mater

Passionsandagt med læsninger og fremførelse af Pergolesis Stabat Mater.
Medvirkende: Monica Nørgård Stevns, Kristin Mulders.
Holmens Barokensemble. Jakob Lorentzen, dirigent.
Liturg: Holmens provst Ejgil Bank Olesen.
Direkte transmission i DR P1

Lørdag 4. maj kl. 16.00:

”Så syng da, Danmark!”

Koncert på Danmarks befrielsesaften

Skt. Annæ Pige Kors Kammerkor, DKDM Børnekor, DR JuniorKoret

Holmens Internationale Orgelfestival 2013

Koncert hver onsdag kl. 12 i juli og august måned

Onsdag 3. juli:	Irena Chribkova (Prag)
Onsdag 10. juli:	Krisztina Vas Nørbæk (Ungarn/DK)
Onsdag 17. juli:	Mads Høck (DK)
Onsdag 24. juli:	Johannes Lang (Tyskland)
Onsdag 31. juli:	Erik Kolind (DK)
Onsdag 7. august:	Thomas Trotter (England)
Onsdag 14. august:	Hans Ole Thers (DK)
Onsdag 21. august:	Susan Landage (Paris)
Onsdag 28. august:	Sven Verner Olsen (DK)

ARRANGEMENTER

Onsdagsmøder

Onsdag 13. marts:

Kaptajn Joacim Bøllehuus: **Skoleskibet "Georg Stage"**

Onsdag 10. april:

Sognepræst Martin Corfix:

Genopdagelsen af musikken omkring Frederik VII og grevinde Danner

Onsdag 8. maj:

Cand. mag. Lise Lotte Frederiksen:

Fortællinger om Nyboder – dengang og nu

Møderne holdes i Store Skriftestol kl. 14. Der serveres eftermiddagskaffe. Alle er velkomne!

Kirkefrokost Skærtorsdag

Traditionen tro vil der være kirkefrokost efter højmessens Skærtorsdag den 28. marts.

Tilmelding til kordegn eller kirketjener senest mandag den 25. marts.

Babysalmesang

Nyt babysalmesangshold i Holmens Kirke begynder torsdag den 25. april kl. 10.00-11.00. I alt 7 gange med pause den 9. maj, sidste gang den 13. juni. Sangen ledes af konservatorieuddannet musikpædagog Cæcilia Glode. Alle med børn i alderen 0-12 måneder er velkomne (max. 12 børn på holdet). Pris for deltagelse: 200 kr. Tilmelding til kirkekontoret på tlf. 3313 6178.

Møder i menighedsrådet

Næste ordinære møde i menighedsrådet afholdes onsdag den 22. maj kl. 16.00 i provstiloalerne, Nyhavn 22.

Rundvisning i Holmens Kirke

Onsdag 29. maj kl. 19.30

ved sognepræst Peter Thyssen

Der vil blive fortalt om Holmens Kirkes historie fra Christian IV's tid og frem til i dag.

Rundvisningen er åben for alle interesserede.

Efter rundvisningen, der varer ca. en time, byder vi på et glas vin.

Fyraftensgudstjenester

Vi fortsætter med afholdelsen af regelmæssige fyraftensgudstjenester i Holmens Kirke. Fyraftensgudstjenesterne varer en halv times tid, med korsang, fællessalmer, prædiken og altergang. De næste fyraftensgudstjenester finder sted onsdag 20. marts kl. 17.00 og de følgende datoer kl. 16.30: onsdag 3. april, onsdag 17. april, torsdag 2. maj, onsdag 15. maj, torsdag 6. juni og onsdag 19. juni.. Efter gudstjenesterne byder vi på en lille forfriskning, hvor vi får lejlighed til at hilse på hinanden. Alle er velkomne!

Ibrugtagning af to nye messehagler i Holmens Kirke

Ved højmassen kl. 10 Palmesøndag den 24. marts og Pinsedag den 19. maj ibrugtages de to sidste af de fire messehagler, som Hendes Majestæt Dronningen har designet til Holmens Kirke. Umiddelbart efter højmassen Pinsedag vil alle fire messehagler (violet, grøn, hvid og rød) kunne ses samlet i Kapelsalen.

Mindeord over Jørgen Ernst Hansen (1929-2012)

Organist Jørgen Ernst Hansen døde den 3. december 2012 efter kort tids sygdom død. Helt siden midten af 1950'erne og næsten lige til sin død har JEH spillet på Holmens Kirkes orgel. Da jeg som ung præst kom til Holmens Kirke greb Jørgen Ernst Hansen mig og opdrog mig, så jeg fik den helt særlige gudstjenesteform med udgangslæsninger, der er så karakteristisk for Holmens Kirke, helt ind under huden. Jørgen havde en enorm fornemmelse for gudstjenesten, men han var aldrig patroniserende. Han opdrog mig og gav mig en klar fornemmelse af en stringent og stilsikker afvikling af gudstjenesten.

Jørgen Ernst Hansen var ikke alene en stor pædagog, han var også en fantastisk samarbejdspartner og dygtig til at fungere, ikke alene med kirkens menighedsråd og medarbejdere, men også med os præster, som var af vidt forskellig alder og observans, med hver sin tradition og baggrund. Jørgen Ernst Hansen har helt uvurderligt præget den kirkemusikalske tradition i Holmens Kirke i mere end fem årtier og hans indflydelse spores stadig.

Det er et stort savn, at Jørgen ikke er her længere. Som Holmens Kirkes nuværende organist og kantor Jakob Lorentzen skrev det ved Jørgen Ernst Hansens død: "Han har betydet uendelig meget for dansk musikliv ikke alene som organist i Holmens Kirke og i Christiansborg Slotskirke, men også som koncertorganist og kammermusiker i Danmark og i udlandet, som underviser på musikkonservatoriet, i forbindelse med bestyrelsesarbejdet i organistforeningen, indspilninger af en lang række solo pladeudgivelser samt redaktion i tilknytning til udgivelse af noder på danske forlag og hans store arbejde i forbindelse med udgivelsen af den nye salmebog."

I taknemmelighed over at have haft mange års samarbejde med Jørgen Ernst Hansen, hører jeg endnu de to fløjtetoner, den karakteristiske lille tert, hvormed Jørgen tilkendegav, at nu var han i kirken. Når øjnene fulgte lyden og gik til orgelbænken, så man bag gitterværket hans karakteristiske gule halstørklæde. Af hjertet tak!

Æret være hans minde!

Ejgil Bank Olesen

ADRESSER OG TRÆFFETIDER

Holmens Kirke, Holmens Kanal 21, 1060 Kbh. K

Holmens provst *Ejgil Bank Olesen*.

(kirkebogsfører, begravelsesmyndighed).

Træffes bedst tirsdag-fredag formiddag på tlf. 33 11 37 40 eller på tlf. 33 15 42 45.

Bopæl: Havnegade 35, 1058 København K.

Tlf. 33 15 42 45. E-mail: ebo@holmenskirke.dk

Provstisekretær: *Johanne Kanstrup*.

Tlf. 33 11 37 40. Fax 33 14 80 07.

Sognepræst *Peter Thyssen*.

Træffes bedst mandag-torsdag på tlf. 33 36 13 73.

Bopæl: Borgergade 101, 1300 K..

E-mail: thyssen@holmenskirke.dk

Sognepræst *Anna Mejllhede*.

Træffes bedst tirsdag-fredag på tlf. 33 91 99 33.

Bopæl: Gammelvagt 2, 1312 København K.

E-mail: anme@km.dk

Sognepræst *Helene Dam*.

Træffes efter aftale.

Bopæl: Diskovej 15, 3390 Hundested.

Tlf. 23 32 88 18. E-mail: hd.stift@city.dk

Organist og kantor *Jakob Lorentzen*.

Tlf. 22 22 82 32. Fax 33 14 80 07.

E-mail: jakoblorentzen@gmail.com

Organistassistent *Erik Kolind*.

Tlf. 22 22 82 31

E-mail: organistassistent@holmenskirke.dk

1. kirketjener *Tonny Hornstrup*.

Tlf. 22 22 82 27 (i kirkens åbningstid).

2. kirketjener *Marianne Linde*.

Tlf. 22 22 82 26 (i kirkens åbningstid).

E-mail: mlj@km.dk

Menighedsrådsformand: Kommandørkaptajn
Anders Friis.

Post sendes til Kirkens kontor.

E-mail: formand@holmenskirke.dk

Kirkeværg: Advokat *Axel Kierkegaard*.

Tlf. 33 41 41 41.

Holmens Kirkes kordegnkontor i kirken

er åbent tirsdag-fredag 9.30-13.30.

Kordegn *Anne Løgstrup* træffes de nævnte tider.

Tlf. 33 13 61 78. Fax 33 14 80 07.

E-mail: ankl@km.dk

Holmens Kirkes Udflytterbørnehave

Rosenlundvej, Krogenlund, 3540 Lyngø.

Tlf. 48 18 75 61. Leder: *Marianne Boye*.

Holmens sogns menighedspleje

Henvendelse til præsterne eller kordegnen.

Giro 3 02 75 70, Holmens Kirke, 1060 K.

Holmens kirkegårdskontor

Østre Farimagsgade 46, 2100 Kbh. Ø.

Tlf. 22 22 71 80. Fax 35 38 36 99.

Kirkegårdens kontor har åbent mandag-fredag 10-14.

E-mail: kirkegaarden@holmenskirke.dk

Kirkegårdsinspektør *Birgitte Foghmoes* træffes efter aftale.

Kirkegårdskapellet

Upsalagade 25, 2100 Kbh. Ø.

Holmens Kirke er åben for besøgende mandag-fredag 10-16 (oktober-april: 10-15), lørdag 9-12 undtagen når der er kirkelige handlinger i de nævnte tidsrum.

Holmens Kirkes hjemmeside:

www.holmenskirke.dk

Ankerkæden

Udgives af kirkens præster. Giro 5 03 16 99.

Ansvarshavende redaktør: *Peter Thyssen*.